

RESUM - MEMÒRIA DE LES ACTUACIONS DE COOPERACIÓ AL DESENVOLUPAMENT REALITZADES L'ANY 2021

Presentació

Actuacions realitzades al municipi (ordenades cronològicament)

[El Sàhara avui, campanya de sensibilització en suport del poble sahrauí](#)
del 27 de febrer al 4 de març i dia 4 de juliol.

[Taller formatiu Repensar el Consell de Cooperació](#)
dies 22 d'abril i 1 de juliol.

[Va edició de la campanya Persones refugiades, avui: Khaled, camí de refugi](#)
del 7 a l'11 de novembre.

[Col·laboració en el Parc Infantil Solidari de Nadal](#)
30 de desembre.

Treball en xarxa i altres actuacions

[Oferta d'accions d'Educació pel Desenvolupament \(EpD\) del Catàleg d'Activitats Educatives \(CAE\) municipal: Curs escolar 2020/2021](#)

[Projectes de cooperació de la convocatòria municipal de 2021](#)

[Fons Català de Cooperació al Desenvolupament \(Fons\)](#)

[Grup de treball supramunicipal del Cafè Ciutat: el Cafè Montornès](#)

Balanç econòmic

Actuacions preferents per l'any 2022 (a debatre)

Presentació

El Pla director de cooperació al desenvolupament (Pla de Cooperació) va ser aprovat per unanimitat en sessió plenària del 5 de juliol de 2018 i aprovat definitivament el mes de setembre del mateix any. El document recull les línies estratègiques municipals en l'àmbit de la cooperació per al període 2018 – 2022 sota el marc d'incidència dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) de les Nacions Unides i en compromís amb l'agenda 2030.

La finalitat del Pla és la de promoure en la ciutadania els valors intrínsecs dels Drets Humans, la Cultura de la Pau, la Sostenibilitat i la Justícia Global impulsant actuacions que possibilitin una transformació social en un món altament globalitzat i tecnificat.

Durant l'any 2021 amb motiu de la pandèmia i per la falta sobrevinguda de personal tècnic durant el darrer trimestre, s'ha desplegat un 50% menys de nombre d'activitats en relació a l'edició de 2019 (l'any 2020 va passar cosa semblant) passant de 8 actuacions a un total de 4 activitats en les que el departament municipal de Cooperació Internacional ha impulsat o col·laborat activament. La campanya de sensibilització ciutadana en suport al poble sahrauí, *Sàhara avui*; la formació *Repensar el Consell* amb l'objectiu d'actualitzar els coneixements en matèria de cooperació dels consellers i conselleres que en formen part per dissenyar noves estratègies de funcionament, la 5ª campanya de sensibilització ciutadana *Persones Refugiades Avui*, amb la instal·lació Khaled, camí de refugi com a eix central i la col·laboració amb un espectacle familiar solidari en una nova edició del Parc de Nadal, n'han format part.

Pel que fa a difondre els valors del *comerç just i la justícia global*, Montornès forma part del grup de treball supramunicipal *Cafè Ciutat* juntament amb 13 municipis més de la província de Barcelona.

L'aposta decidida per l'*Educació per al Desenvolupament* (EpD) ha facilitat que durant el curs 20/21 el Catàleg d'Activitats Educatives municipal (CAE) figurés, per segon tercer any consecutiu actuacions en aquest àmbit. Un total de 5 propostes destinades a l'alumnat i el professorat de l'educació primària, secundària i postobligatoria, així com també a la ciutadania i el teixit social i comercial del municipi, en formen part.

Comptar que l'any 2022 serà el darrer any de vigència del Pla pel que caldrà avaluar-lo i implementar-ne un de nou. Per aquest motiu s'ha demanat el suport de la Diputació de Barcelona per a la contractació d'una consultoria especialitzada en matèria de cooperació descentralitzada des de la visió de la integració de gènere. Finalment, agrair la participació de totes les persones que formen part del *Consell Municipal de Solidaritat i Cooperació* que amb la seva desinteressada col·laboració han afavorit el desplegament de les actuacions realitzades.

Actuacions realitzades al municipi (ordenades cronològicament)

El Sàhara avui, campanya de sensibilització en suport del poble sahrauí

del 27 de febrer al 4 de març i dia 4 de juliol.

Dates: del 27 de febrer al 4 de març i 4 de juliol.

Lloc: al febrer i març, edifici central de l'ajuntament i Montbarri, espai sociocultural. Al juliol, centre juvenil Sputnik.

Coordinació: Dept. municipal de Cooperació Internacional.

Col·laboradors: departament municipal de Joventut, ACAPS, CCASPS i Fons Català de Cooperació al Desenvolupament.

Cost econòmic: 1.856,45€.

Finançament: municipal i de la Diputació de Barcelona.

Resum actuacions: Amb motiu dels 45 anys de la proclamació de la RASD i dels 25 anys de l'agermanament de Montornès amb daira d'Amgala, s'ha dut a terme una campanya informativa i de sensibilització ciutadania per donar a conèixer l'actual situació del poble sahrauí. La campanya s'ha iniciat la darrera setmana del mes de febrer amb l'onejada de la bandera RASD al balcó del consistori, la lectura del manifest en recolzament a la població sahrauí en sessió plenària i l'exhibició i posterior debat del documental del Jordi Ariola, *Fusell o pintades la lluita no violenta*. Al mes de juliol va tenir lloc una xerrada col·loqui al centre juvenil Sputnik a càrrec del president de l'ACAPS i el grup de joves organitzador. La xerrada va finalitzar amb un concert solidari de la Social Disfunktion amb entrada inversa per tal de recollir diners a favor de la causa sahrauí.

Indicadors d'avaluació (resultats): Atenent a les restriccions d'aforament s'ha assolit dades de participació força estimables. Pel que fa a la projecció del documental i debat posterior unes 70 persones van assistir amb un notable grau de participació i de reflexió col·lectiva. Pel que fa a la xerrada i al concert de tancament del mes de juliol, més d'un centenar de persones hi van assistir. L'avaluació de procés i de resultats ens fa ser moderadament optimistes per assolir una major consciència de la ciutadania en especial de la gent jove.

Taller formatiu Repensar el Consell de Cooperació

Dates: 2 sessions els dies 22 d'abril i 1 de juliol de 19 a 21 h aprox.

Lloc: Telemàtiques

A càrrec: Neus Martí, consultora encarregada de l'elaboració de l'actual Pla de Cooperació municipal.

Coordinació: Dept. municipal de Cooperació Internacional.

Col·laboradors: Personal tècnic dels departaments municipals de Participació i de Polítiques Migratòries.

Cost econòmic: 573€.

Finançament: municipal i de la Diputació de Barcelona.

Resum actuació: La consultora Neus Martí, coneixedora de les línies estratègiques del Pla de Cooperació de Montornès al formar part de l'equip que el va dissenyar, ha conduït una formació en matèria de cooperació que constava de 3 sessions inicials de les quals se n'ha fet 2 per raons de disponibilitat de les persones destinatàries. Les dues sessions han tingut lloc en format telemàtic amb encàrrec de feina d'una sessió a l'altra. Els continguts formatius s'han adaptat a les necessitats de l'auditori.

Indicadors d'avaluació (resultats): S'han assolit parcialment els objectius proposats al no donar-se per finalitzada la tercera i darrera sessió de la que només es van compartir continguts i conclusions de la segona sessió. Tot i així les persones assistents han valorat positivament la predisposició i professionalitat dels organitzadors/res així com la dinàmica i el contingut formatiu.

Va edició de la campanya "Persones refugiades, avui"

Dates: del 3 al 7 de novembre.

Lloc: Sala gran del Teatre Margarita Xirgu.

Coordinació: Dept. municipal de Cooperació Internacional.

Col·laboradors:

Cost econòmic: 5.301,01€

Finançament: municipal i de la Diputació de Barcelona.

Resum de les actuacions: Campanya de sensibilització ciutadana que ha donat a conèixer la situació de les persones migrants en un context globalitzat. La campanya ha constatat en l'exhibició de la instal·lació artística *Khaled, camí de refugi* que ha inclòs una visita guiada d'uns 55' per grups classe en el cas dels centres educatius i en l'acollida de diferents grups format per persones a títol individual. Aquesta instal·lació parteix de l'experiència i el testimoni de set artistes migrants i refugiats de diversos països que narren els seus propis camins de refugi.

Indicadors d'avaluació (resultats): Pel que a la participació ha estat la inicialment esperada doncs bona part de la proposta anava destinada a l'alumnat dels centres educatius de secundària (2n cicle) i post-obligatori (batxillerat i escola d'adults) en un total de 387 alumnes pertanyents a 17 grups. En quant a la seva avaluació, les valoracions confirmen un molt bon grau d'acceptació de la proposta tant per la seva metodologia com pels propis resultats. L'institut Marta Mata destaca d'idoneïtat de la proposta per l'alumnat de 2n cicle de secundària al vincular els seus continguts amb el CV escolar i la realitat de les persones migrants en els seus processos de migració. La valoració numèrica és d'un 9/10. En canvi, l'institut Vinyes Velles tot i valorar l'experiència amb un 7/10 no sembla que hagi acabat de fer seva la proposta (recordem que és el mateix institut que va desestimar el recurs d'Investiga per la Justícia Global). En canvi, l'escola d'adults demana que es faci més sovint aquest tipus d'intervencions pel que proposen una temporització de caràcter bimensual d'actuacions durant tot l'any. De fet, una part important del seu alumnat és població migrada pel que sensibilitzar amb històries de vida és una proposta molt adequada.

Col·laboració en el Parc Infantil Solidari de Nadal

Data: 30 de desembre 19 h.

Lloc: Teatre municipal Margarida Xirgu.

Coordinació: Associació Esplai Panda de la localitat. Amb el suport del departament d'Infància.

Col·laboració: departament municipal de Cooperació Internacional

Cost econòmic: 2.178€ en concepte de contractació de l'espectacle familiar i els serveis tècnic de llum i so del teatre.

Finançament: municipal.

Resum de les actuacions: La dissetena edició del Parc Infantil de Nadal va tenir, un any més, la component solidària com a eix vertebrador de totes les actuacions en les que infants i les seves famílies van gaudir d'un espai de joc i d'esbarjo durant uns dies

de vacances nadalenques en dos espais diferenciats: el Sorralet, carpa esportiva pol·livalent i el teatre Xirgu que va acollir els espectacles escènics. En aquest sentit el darrer dia del Parc va tenir lloc la representació de l'espectacle *Le voyage*, del clown JAM. Un espectacle que posa el focus en les persones refugiades i migrades, i en el viatge que han d'emprendre cap a una nova vida. Una reflexió profunda sobre un col·lectiu poc visible i sovint molt deshumanitzat.

Els preus d'accés al parc, van ser un any més, populars. Una part de la recaptació del Parc es va destinar a l'ONG Global Humanitària, entitat que treballa en pro dels drets de la infància en països que pateixen certes vulneracions.

Indicadors d'avaluació (resultats): No estan recollits.

Treball en xarxa i altres actuacions

Presentació de l'oferta d'accions d'Educació pel Desenvolupament (EpD) del Catàleg d'Activitats Educatives (CAE) municipal

Dates: Curs escolar 2020/2021

Coordinació: Dept. municipal de Cooperació Internacional.

Col·laboradors: Dept. municipal d'Educació.

Cost econòmic: El cost està vinculat a les actuacions de la campanya de refugiats i dels projectes de cooperació subvencionats com és el cas del projecte Gomesi de l'ONG Petits Detalls.

Finançament: municipal

Resum de l'actuació: S'han dissenyat unes fitxes d'actuacions que formen part del CAE. La intenció és fomentar en la ciutadania i més especialment en les noves generacions, els principis dels Drets Humans, de la Cultura de la Pau i de la Justícia Global que facin d'aquest món, un de més just i sostenible, sense fronteres físiques i socioculturals que et classifiquin pel teu origen, confessió, color de pell, etc.

El contingut de les fitxes, classificades segons el col·lectiu destinatari, es poden programar durant el curs escolar i, en el cas de la ciutadania, teixit associatiu i altres col·lectius, al llarg de l'any. Les fitxes són les cinc següents:

- El dret humà a l'aigua i al sanejament.
- Campanya de sensibilització Persones Refugiades, Avui.
- Assessorament a l'alumnat en el treball de recerca (Batxillerat Vinyes Velles).
- Formació al professorat en el treball de recerca del batxillerat.
- Acompanyament en el disseny d'actuacions d'Educació per al Desenvolupament.

Indicadors d'avaluació (resultats): Els centres educatius comencen a sol·licitar aquest recurs però molt a comptagotes. Aquest any grups classe de diferents centres educatius han participat en la campanya de refugiats amb uns resultats prou satisfactoris (més informació en la Va edició de la campanya). També s'ha iniciat la participació de l'ONG Petits Detalls que ha començat a col·laborar amb l'escola Palau d'Ametlla, concretament el cicle superior de primària. La nota negativa ha estat la baixa dels grups de 1r de batxillerat del programa en suport als treballs de recerca Investiga per la Justícia Global per decisió de l'institut Vinyes Velles.

Projectes de cooperació de la convocatòria municipal

Les dues associacions beneficiàries han tornat a ser les mateixes del passat any 2020 presentant una 2a fase del projecte subvencionat:

- Petits Detalls amb el projecte *Gomesi 2a fase*, la dona rural a Uganda per import de 6.242,38€
- Amics del Nepal amb el projecte *Programa de suport i assessorament educatiu per a joves en risc d'exclusió social a la vall de Kathmandu* per import de 6.757,62€

A la redacció d'aquesta memòria s'està revisant la documentació justificativa presentada restant pendent la seva resolució.

Fons Català de Cooperació al Desenvolupament (Fons)

El Fons és una organització formada bàsicament per ajuntaments catalans i altres organitzacions municipalistes. Gestiona, de forma conjunta, els recursos econòmics aportats per les institucions i les entitats associades com és el cas de l'Ajuntament de Montornès del Vallès, soci des de l'any 2008.

Aquest any 2021 s'ha previst destinar un total de 16.500€, inclosa les quotes de soci al Fons i al CCASPS, als projectes que es detallen a continuació. Distribuir de manera paritària els 13.877€ (a raó de 2.775,40€) en projectes de les campanyes:

- 3461 Món Local COVID19 (projectes 3438, 3462 i 3476)
- 2833 Món Local Refugi (projecte 3436)
- Suport al Sàhara Occidental (projecte 3443)

NÚM. PROJECTE	NOM DEL PROJECTE	ZONA GEOGRÀFICA	ENTITAT GESTORA /CONTRAPART
3438	Aturem els efectes de la COVID-19 als camps de refugiats sahrauís	Sàhara Occidental (campaments)	Federació ACAPS / Mitja Lluna Roja Sahrauí
3462	Suport en temps de Covid-19 a la protecció dels drets humans per a les persones sol·licitants de protecció internacional atrapades a l'illa grega de Lesbos	Grècia (camp de refugiats)	La Garriga SC / Legal Centre Lesbos
3476	Contribuir a millorar la protecció dels drets de la infància a Nador especialment dels no acompanyats i/o separats	Marroc	Assemblea de Cooperació per la Pau/ JOV Joves
3443	Manteniment de la fàbrica de sabó d'Smara	Sàhara Occidental (campaments)	Yalah Solidaris amb el poble sahrauí de St.Adrià del Besós / Ministerio de Salud Pública de la RASD
3436	Promoure una vida digna per a les famílies refugiades nicaragüenques en una finca agrícola autogestionada a Costa Rica.	Nicaragua/Costa Rica – Frontera Amèrica	Ajt.Sant Boi del Llobregat /Desos-opció solidària / SOS Exili /

Quota anual de soci del Fons: d'acord amb l'escalat aprovat per la 38a Assemblea General Ordinària del Fons Català de 21 de juny de 2017 que passa a ser de 2.500 € per a l'any 2021 .

Quota anual de soci CCASPS: d'acord amb l'escalat aprovat per l'Assemblea General Ordinària de la Coordinadora Catalana d'Ajuntaments Solidaris amb el Poble Sahrauí de 15 de setembre de 2016 i ratificada al gener de 2019 i que passa a ser de 123€.

A la redacció d'aquesta memòria s'està revisant la documentació justificativa presentada pel Fons fa pocs dies (certificats del darrer projecte) restant pendent la seva resolució. Aquesta situació administrativa ha dificultat l'aprovació d'un nou conveni per l'any 2021 pel que s'està explorant vies de solució que ajudi a desllorigar l'actual situació i garantir una col·laboració normalitzada entre ambdues institucions.

Grup de treball supramunicipal del Cafè Ciutat: el Cafè Montornès

L'any 2014 es va iniciar al municipi la campanya de Comerç Just CAFÈ CIUTAT que dona pas a l'actual Cafè Montornès.

El 2017 Montornès s'adhereix a la Xarxa de Municipis per l'Economia Social i Solidària.

Ambdues iniciatives possibiliten l'adopció de mesures en l'àmbit municipal encaminades a garantir que els productes i serveis que l'administració adquireixi hagin estat lliures de situacions de marginalitat i explotació humana que garanteixin els drets humans, aposti per la sostenibilitat del planeta des d'una perspectiva de justícia global.

La introducció progressiva de criteris ètics en les contractacions i compres de l'ajuntament és el resultat d'una tasca de sensibilització transversal dels diferents departaments i àrees del consistori que es va iniciar ara fa uns anys. Actualment s'està treballen des de l'àmbit local (ESS) coordinada pel departament municipal de Promoció Econòmica, i des de l'àmbit supramunicipal amb el Cafè Ciutat, essent el Cafè Montornès impulsor dels principis de comerç just al formar part del grup motor del que participen municipis com Manresa, Mataró, Montornès i Terrassa.

Des de novembre de 2020 es compta amb el suport de la Cooperativa <https://lacoordi.cat/>, Coordinadora pel Comerç Just i les Finances Ètiques formada per Alternativa3, FETS, Oxfam Intermón, SETEM i la Xarxa d'Economia Solidària. Es va crear l'octubre de 2018, com a fruit de la campanya "Som Comerç just i Banca Ètica".

Actualment ha impulsat un canvi d'imatge de l'embolcall del Cafè Ciutat que proposa donar resposta a les actuals i futures necessitats del Comerç Just.

BALANÇ ECONÒMIC DEPARTAMENT COOPERACIÓ INTERNACIONAL 2021			
Nom de l'aplicació pressupostària	Import Inicial €	Disponible €	Observacions
Despeses Cooperació i sensibilització (EpD)	16.000,00	913,72	Activitats de sensibilització i difusió.
Conveni CCVO Cooperació Internacional	100,00	100,00	Es manté una partida econòmica destinada a possibles compromisos de cooperació amb el CCVO
Quota Xarxa Cafè Ciutat	100,00	100,00	Es manté una partida econòmica destinada a una possible quota pendent d'aprovar per l'òrgan gestor
Aportació FCCD	16.500,00	13.877	Problemes amb la justificació no han possibilitat l'aportació aquest any més enllà de les quotes soci de 2.500€ al Fons i de 123€ al CCASPS
Subvencions Cooperació Internacional	13.000,00	0	Crèdit retingut pendent d'aprovar la justificació del passat any
Emergències humanitàries	3.600,00	1.800,00	Campanya d'emergència impulsada pel Fons per l'adquisició de respiradors per combatre el Covid en centres sanitaris de l'Índia
TOTAL	49.300,00	16.790,72	

Actuacions preferents del 2022

Segons el seu grau de prioritat: **1** poc prioritari, **5** molt prioritari. La prioritat està relacionada amb l'estratègia de mandat i els recursos disponibles.

ACTUACIONS PREFERENTS	2022
A1. Per incentivar a la ciutadania a impulsar i participar en iniciatives de solidaritat i cooperació	
A1.1 Elaborar una estratègia comunicativa per impulsar el Pla	
A1.2 Mantenir un punt d'informació del departament de Cooperació Internacional a la Fira d'Entitats i altres espais que es consideri	
A1.3 Continuar amb les campanyes de sensibilització i incidència entorn a temàtiques rellevants i dies assenyalats donant suport a les iniciatives de col·laboració entre els agents	
A1.4 Promoure la participació de la ciutadania en les campanyes de solidaritat i cooperació de les entitats del municipi donant suport tècnic, logístic i/o econòmic per a la gestió d'aquests processos participatius.	
A2. Per impulsar les iniciatives de foment de la solidaritat i de cooperació internacional dels i de les joves.	
A2.1. Donar suport a les persones joves que participen d'experiències de solidaritat i cooperació per assegurar la continuïtat facilitant espais en que presentar les seves experiències	
A2.2. Promoure activitats puntuals en els espais educatius, de dinamització juvenil i de promoció cultural del municipi que culminin en experiències vivencials en l'àmbit de la solidaritat i la cooperació	
A2.3. Donar de recursos tècnics, logístics i/o econòmics a les iniciatives d'incidència, sensibilització i EpD que s'impulsin els centres educatius del municipi	
A3. Per enfortir les capacitats dels agents de la cooperació per una cooperació transformadora.	
A3.1 Identificar les necessitats específiques de formació de les persones impulsores d'iniciatives de solidaritat i cooperació per facilitar el seu desplegament	
A3.2 Facilitar l'acompanyament tècnic a les entitats i persones que vulguin impulsar iniciatives de solidaritat i cooperació.	
A3.3 Posar a disposició de la ciutadania i dels agents de cooperació, elements i materials que puguin ser d'interès per a l'impuls de dites iniciatives	
A3.4 Fomentar la presentació i intercanvi d'experiències de cooperació que identifiquin bones pràctiques amb motiu de generar sinèrgies compartides i aprenentatges comuns	

ACTUACIONS PREFERENTS	2022
A4. Per afavorir la col·laboració i complementarietat entre els membres del Consell Municipal de Solidaritat i Cooperació, enfortint vincles i sinèrgies cap a l'aprenentatge col·lectiu.	
A4.1. Impulsar la incorporació de nous agents de la cooperació de Montornès al Consell Municipal de Solidaritat i Cooperació per ampliar la seva base representativa.	
A4.2. Realitzar una identificació participativa de necessitats en l'impuls d'iniciatives de cooperació i solidaritat entre els agents que componen el Consell Municipal de Solidaritat, dissenyant un pla anual d'activitats del Consell que enforteixi els vincles de coneixença mútua.	
A4.3. Revisar l'estatut del Consell de Cooperació per incorporar noves estratègies de funcionament	
A5. Per millorar la coherència de les polítiques municipals i fomentar la coordinació entre regidories i àrees de l'Ajuntament.	
A5.1 Continuar amb la incorporació de requisits de responsabilitat global en els procediments i plecs de contractació pública	
A5.2 Incentivar la participació dels departaments i serveis municipals en projectes de cooperació tècnica municipal	
A5.3 Continuar amb iniciatives d'incidència política en l'àmbit dels drets humans, la pau, la sostenibilitat global i la cooperació internacional	
A5.4 Potenciar la transversalització dels paradigmes transformadors del desenvolupament sostenible	
A6. Per reforçar el treball en xarxa de l'ajuntament amb altres municipis i organitzacions de governs locals.	
A6.1 Participar activament en els espais de treball en xarxa dels organismes mancomunats.	
A6.2 Participar en iniciatives de cooperació tècnica municipal en col·laboració amb altres municipis i a través d'estratègies conjuntes de cooperació facilitades pels organismes mancomunats.	
A6.3 Impulsar la xarxa de comerç just Cafè Ciutat: Cafè Montornès	
A6.4 Reformular els agermanaments actuals en dates properes als 25 i 20 anys	
A.7 Per impulsar les iniciatives de sensibilització, EpD i cooperació per part de la ciutadania de Montornès	
A7.1. Adequar l'abast, prioritats i instruments de la convocatòria de subvencions amb concurrència als lineaments d'aquest Pla	
A7.2. Impulsar les iniciatives de sensibilització i cooperació dels agents de Montornès acompanyant-los en les diferents fases del projecte.	
A7.3 Possibilitar la generació d'aprenentatges sobre les iniciatives de solidaritat i cooperació de la ciutadania.	

Àrea de Seguretat Ciutadana i Convivència

Departament de Cooperació
Resum memòria actuacions 2021